

Силабус курсу «Культурна антропологія»

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітньо-професійна програма «Історія та археологія»

Дні занять: середа, 8.00–12.30, ауд. 1008
Консультації: п'ятниця 14.20, ауд. 1006

Рік навчання: II, Семестр: IIII

Кількість кредитів: 3 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

д.і.н., проф. Зуляк Іван Степанович

Контактна інформація

ivanzuljak@gmail.com, +380678355035

Опис дисципліни

Дисципліна «Культурна антропологія» спрямована на формування у студентів цілісного бачення культурних процесів та явищ шляхом опанування теоретичних та методологічних підходів сформованих предметом викладання.

Структура курсу

Години (лек./сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	Теоретико-методологічні засади курсу «Культурна антропологія».	Знати і розуміти теоретико-методологічні засади курсу «Культурна антропологія». Вміти виокремити об'єкт і предмет курсу, основні завдання.	Тести, індивідуальні завдання, есе
2/2	Специфіка «Культурної антропології» як навчальної дисципліни і сфери наукових досліджень.	Виокремлювати специфіку «Культурної антропології» як навчальної дисципліни і сфери наукових досліджень. Порівнювати «Соціальну антропологію» і «Культурну антропологію».	Тести, індивідуальні завдання, есе
2/2	Методи і джерела «Культурної антропології».	Знати основні групи методів, джерел, їх використання при вивченні курсу. Розуміти їх характерні особливості.	Тести, індивідуальні завдання, есе
0/2	Становлення антропології як офіційної науки.	Знати становлення «Антропології» як офіційної науки, виокремлення з її середовища «Культурної антропології». Вміти характеризувати основні періоди розвитку «Антропології» в Україні.	Кейси
2/2	Основні напрямки «Культурної антропології».	Характеризувати основні напрямки «Культурної антропології». Знати представників, їх концепції, основні ідеї.	Кейси
2/2	Антропогенез та проблеми походження культури.	Розуміти суть антропогенезу та проблеми походження культури. Знати основні концепції антропогенезу, представників та їх ідеї.	Кейси
0/2	Символічні форми культури та їх	Знати символічні форми культури та їх регулятивні функції. Вміти	Кейси

	регулятивні функції.	використати засвоєний матеріал на практиці.	
2/2	Культурна самоідентичність.	Розуміти суть поняття «культурна самоідентичність», його характерні риси, особливості.	Тести, індивідуальні завдання, есе
2/2	Інкультурація, акультурація і соціалізація в культурі.	Знати суть понять «інкультурація», «акультурація» і «соціалізація», та їх місце в культурі. Вміти порівнювати ці поняття і їх характеризувати.	Тести, індивідуальні завдання, есе
2/2	Глобалізація культури.	Знати поняття «глобалізація культури». Вміти характеризувати його. Розуміти суть «консюмеризму» та його роль у житті сучасного глобалізованого суспільства.	Тести, індивідуальні завдання, есе

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці	Програмні компетентності
Загальні компетентності	
ІК	Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі історії та археології або у процесі навчання, здійснювати аналіз історичних явищ і подій, що передбачає застосування теорій та методів історичної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю
ЗК3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
ЗК6	Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК8	Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
ЗК9	Здатність бути критичним і самокритичним.
Фахові компетентності	
ФК1	Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності.
ФК9	Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень.
ФК12	Здатність робити відбір та прийняття на збереження артефактів і документів у відповідності до нормативів, організувати археографічну діяльність, роботу в архівах та музеях, державних наукових та науково-дослідних установах у відповідності з прийнятими
Програмні результати навчання	
ПРН 6.	Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії
ПРН 9.	Мати навички організації практичного вирішення питань історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини України
ПРН 12.	Здійснювати комунікацію з професійних питань з представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій та спільнот.

Літературні джерела

1. Сегеда С. У пошуках предків. Антропология та етнічна історія України. К., 2012.
2. Сегеда С. Антропологічний склад українського народу. Етногенетичний аспект. К., 2001.
3. Сегеда С. Основи антропологии. К., 1995.
4. Сегеда С. Антропология. К., 2001.
5. Поправко О. Антропология: навчальний посібник. М., 2016.
6. Борисова О. Соціальна антропология: [навчальний посібник]. К. : Кондор-Видавництво, 2016.
7. Белик А. Психологическая антропология: История и теория. М., 1993.
8. Белик А., Резник Ю. Социокультурная антропология. М., 1998.
9. Емельянов Ю. Введение в культурную антропологию. СПб., 1992.

10. Емельянов Ю. Основы культурной антропологии. СПб., 1994.
11. Козлова Н. Социальная антропология. Курс лекций. М.: Социум, 1996.
12. Культуральная антропология: Учебн. Пособие / Под ред. Ю. Емельянова,
13. Н. Скворцова. СПб., 1996.
14. Шаронов В. Основы социальной антропологии. СПб., 1997.
15. Історія європейської ментальності / За ред. П. Дінцельбахера / Переклав з нім. В. Кам'янець. Львів: Літопис, 2004. С. 159–160.
16. Яковенко Н. Паралельний світ. Дослідження з історії уявлень та ідей в Україні XVI–XVII ст. К.: Критика, 2002.
17. Гейзінга Й. Homo ludens. Досвід визначення ігрового елемента культури. Київ: Основи, 1994.
18. Ясперс К. Истоки истории и ее цель // Смысл и назначение истории. М., 1994.
19. Алексеев В. В поисках предков. Антропология и история. М., 1972.
20. Харитонов В., Ожигова А., Година Е. Антропология: учебник для студентов высших учебных заведений. М.: ВЛАДОС, 2003.
21. Хомутов А. Антропология: учебное пособие. Ростов-на-Дону: «Феникс», 2007.
22. Леви-Стросс К. Структурная антропология. М., 1983.
23. Вовк Хв. Антропометричні досліді українського населення Галичини, Буковини й Угорщини // Матеріали до українсько-руської етнології. Львів, 1908. Т. 10.
24. Вовк Хв. Студії з української етнографії та антроплогії. К.: Мистецтво, 1995.
25. Дяченко В. Антропологічний склад українського народу. К.: Наукова думка, 1965.
26. Козловський П. Постмодерна культура. Соціо-культурні наслідки технічного розвитку / П. Козловський // Сучасна зарубіжна філософія. Течії і напрями. Хрестоматія: навч. посібник. К.: Ваклер, 1996.
27. Дяченко В. Антропологічна характеристика // Гуцульщина. Історико-етнографічне дослідження. К., 1987. С. 41–45.
28. Дяченко В. Не тільки чорні брови, карії очі (антропологічні типи на етнічній території українського народу) // Віче. 1992. № 4. С. 114–122.
29. Дяченко В., Сегеда С. Антропологічна характеристика населення // Поділля. К., 1994. С. 69–74.
30. Воронкова В. Метафізичні виміри людського буття. Запоріжжя: «Павел». 2000.
31. Кристева Ю. Самі собі чужі. К.: Основи, 2004.
32. Крисаченко В. Історичне (генетичне) українознавство // Українознавство: Хрестоматія-посібник. К, 1996. Кн.1.
33. Сартр Ж. Нудота. Мур. Слова. К.: Основи, 1993.
34. Головка Б. Філософська антропология. К.: Віпол, 1997.
35. Трубина Е. Город в теории: опыты осмысления пространства. М.: Новое литературное обозрение, 2011.
36. Лурье С. Психологическая антропология: история, современное состояние, перспективы. М.: Аспект Пресс, 1998.
37. Барден Н., Уильямс Т. Слова и символы. Язык и коммуникация в терапии. Х.: Гуманитарный Центр, 2012.
38. Бочаров В. Антропология возраста. СПб.: Издательство С.-Петербургского университета, 2001.
39. Бутовская М., Файнберг Л. У истоков человеческого общества: поведенческие аспекты эволюции человека. М.: Наука, 1993.
40. Фрейд З. Психология масс и анализ человеческого «Я». СПб.: Азбука, Азбука-Аттикус, 2015.
41. Фрейд З. Тотем и табу. СПб.: Азбука, Азбука-Аттикус, 2013.
42. Тойнбі А. Дослідження історії: У 2 т.: Пер. з англ. К., 1995.
43. Шпенглер О. Закат Европы. Очерки морфологии мировой истории: в 2 т.: Пер. с нем. М., 1998.
44. Ясперс К. Смысл и назначение истории: Пер. с нем. М., 1991.
45. Ленк Х. Размышления о современной технике. М.: Аспект-Пресс. 1996.
46. Елльоль Ж. Техніка або виклик століття // Сучасна зарубіжна соціальна філософія. Хрестоматія. К.: Либідь. 1996. С. 25–57.
47. Маркус Д. О социокультурной антропологии США, ее проблемах и перспективах // Этнографическое обозрение. 2005. № 2. С. 43–55.

48. Раппопорт Р. А. Эволюция человечества и будущее антропологии // Этнографическое обозрение. 1995. № 6. С. 18–30.
49. Шандыбин С. Постмодернистская антропология и сфера применения ее к культурной модели // Этнографическое обозрение. 1998. № 1. С. 24.
50. Докупай Ю. Постмодерністське бачення культурної антропології як науки (проблеми, дискусії) // Магістеріум НаУК-МА. 2003. Вип. 12. Культурологія. С 13–14.
51. Самоврядні потенції української ментальності / Основи етнодержавознавства. К., 1997.
52. Основи етнодержавознавства. К., 1997.
53. Михайловська Н. Трагічні оптимісти. Екзистенція філософування в українській літературі XIX – першій половині XX ст. Львів, 1998.
54. Кримський С. Архетипи української культури / Феномен української культури К., 1996.
55. Гуревич А. Уроки Л.Февра // Февр Л. Бой за историю. М., 1991.
56. Блок М. Апология истории или ремесло историка. М., 1986.
57. Донченко О., Сомоненко Ю. Архетипи соціального життя і політика. К., 2001.
58. Кримський С. Сприймавши серцем, осягнувши розумом (національні архетипи як втілення долі та історичного досвіду народу) // Віче. 1993 № 8.
59. Українська душа. К., 1992.
60. Кизима В. Человекомирная тотальность. Постнеклассический манифест. К.: ЦГО АН Украины, 1993.
61. Теліженко Л. Постнекласична модель цілісної людини: моногр. К.: Інтерсервіс, 2011.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагиату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20 %. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1–3) – тести, індивідуальні завдання, есе	24
Модуль 1 (4–5) – обговорення кейсів	16
Модуль 2 (теми 6–7) – тести, індивідуальні завдання, есе	16
Модуль 2 – (теми 8–10)	24
ІНДЗ	10
Підсумкове тестування	10

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90–100	відмінно
B	85–89	добре
C	75–84	добре

D	65–74	задовільно
E	60–64	достатньо
FX	35–59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1–34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

1. Навчальний контент (розширений план лекцій).
2. Тематика та зміст практичних робіт.
3. Завдання для підсумкового контролю (екзаменаційні питання).
4. Електронне навчання в системі MODLE.